

□ Данас се сећамо страдања Срба у Западној Славонији у операцији "Бљесак" пре 29 година, 1. маја 1995. године. За само 36 сати из Западне Славоније, у планском удару хрватске војске, протерано је 15.000 Срба. У акцији је убијено или нестало 283 људи, међу њима 56 жена и осморо деце.

Напад на заштићену зону УН сектор "Запад" започео је пре 29 година у раним јутарним сатима.

Нападнути су јужни и централни део западнославонског дела Републике Српске Крајине, од стране припадника четири професионалне бригаде Хрватске војске и више специјалних формација.

Напад је паралелно изведен са запада од Новске према Окучанима и једним краком према Јасеновцу, и са истока из правца Нове Градишке, према Окучанима и пут Старе

Градишке.

Намера је била пресецање територије и разбијање снаге Српске Војске Крајине, односно њеног 18. Корпуса, с циљем да се затим избије на Саву код Јасеновца, чиме је била запречена евентуална помоћ из Републике Српске. Паралелни циљ је било одстрањивање српског становништва са простора Западне Славоније.

Са хрватске стране, према званичним подацима, у акцији је учествовало око 7.200 припадника хрватских снага, професионалних припадника војске и полиције. У саставу тадашњег 18. Корпуса Српске војске Крајине, у тој зони, налазило се тада приближно 4.000 лица, огромном већином резервисти.

Војне операције одвијале су се 1. и 2. маја, а мањим делом и током наредна два дана.

Основни циљ хрватских власти, запоседање дела Западне Славоније који се налазио у саставу Републике Српске Крајине је остварен. Српске оружане формације су разбијене, а тамошње српско становништво је протерано.

Протерано 15.000 Срба, 283 мртвих

Према подацима званичног Загреба, укупно су погинула 42 припадника хрватских формација, а 162 лица из састава тих формација су рањена.

Убијене су притом 283 особе српске националности, а протерано је најмање 15.000 Срба. Према појединим наводима, протерано је до 18.000 особа.

Збег Срба који су се повлачили јужно од Саве, у Републику Српску, гађан је и артиљеријом и авијацијом.

Убијене су притом 283 особе српске националности, а протерано је најмање 15.000 Срба. Према појединим наводима, протерано је до 18.000 особа. Збег Срба који су се повлачили јужно од Саве, у Републику Српску, гађан је и артиљеријом и авијацијом.

Приближно 1.450 особа српске националности је притом ухапшено, и они су одведени у логоре, у Вараждину, Бјеловару, Вировитици, Новој Градишки, Славонској Пожеги. Судске пресуде које су уследиле, великим делом су засноване на неосниваним оптужбама.

Укупно, са простора Западне Славоније почев од 1991. године, протерано или избегло око 67.000 Срба.

Највећи број Срба избеглих из Западне Славоније током операције "Бљесак" остао је на простору Републике Српске, у БиХ. Око 1.500 особа српске националности, већином лица поодмаклих година, вратило се у Славонију.

Готовина и Маркач осуђени у Хагу, па ослобођени

Трупе УН које су се налазиле на простору Западне Славоније у тренутку операције, чији је задатак била и заштита поверене зоне и становништва, по почетку напада, повукле су се у своје базе.

Трибунал за бившу Југославију у Хагу, априла 2011. прогласио је кривим генерале ХВ Анту Готовину и Младена Маркача, на основу учешћа у удрженом злочиначком подхвату чији је челник био председник Хрватске Фрањо Туђман, а с циљем присилног и трајног уклањања српског становништва током и након операција "Бљесак" и "Олуја".

Жалбено веће Трибунала ослободило их је, међутим, оптужби 16. новембра 2012. године.

(РТС)